

Federatienieuws

VOORZITTERSCOLUMN

De belofte

In mei mocht ik een aantal vertegenwoordigers van studenten welkom heten bij ons in de Domus Medica. Het is altijd inspirerend de arts van morgen te ontmoeten.

Ons gesprek ging over waar de KNMG al 169 jaar voor staat: het zijn van de stem, de steun en het geweten van de artsen in dit land. Met de artseneed als fundament. We concludeerden grote verschillen tussen de arts van vandaag, of zelfs gisteren, en de arts van morgen. Te beginnen bij een aangepaste eed.

Ik hoefde destijds nog niet te beloven: om naar de patiënt te luisteren en hem goed te informeren.

Ik hoefde zijn of haar opvattingen niet te eerbiedigen, ik hoefde me ook als arts niet toetsbaar op te stellen. Ik hoefde niet te beloven dat ik mijn verantwoordelijkheid voor de samenleving kende. En verder beloofde ik niet de beschikbaarheid en toegankelijkheid van de gezondheidszorg te bevorderen. Ik had het makkelijk. Destijds leefde je als arts nog in de bescherming van een kreukvrije witte jas. Je was veelal een solist in je koninkrijk der medische kennis.

De arts van morgen, moet zijn of haar jas terzijde durven leggen, empathisch zijn en communicatief vaardig. De arts van morgen werkt in teams en staat in no time – zonder jas – in het hemd voor de openbare tuchtraad die social media heet. Het feit dat de eed veranderd is, betekent ook dat de positie en de verantwoordelijkheden van de arts veranderen. En die ontwikkelingen gaan snel.

Patiënten komen tegenwoordig zelf met informatie over hun gezondheid. Bijvoorbeeld

verkregen via commerciële scans en gezondheidstests. Wat betekent het voor de inzet van jouw deskundigheid en uitoefening van je vak, als de patiënt – op basis van zijn eigen opvattingen – een operatie wil? Wat zijn de risico's om daarin mee te gaan? Je hebt beloofd het belang van de patiënt voorop te stellen, maar wat doe je als de patiënt iets vraagt wat op gespannen voet staat met zijn gezondheidsbelang?

Artsen krijgen steeds meer de taak de patiënt bij te staan en te helpen in deze achtbaan van informatievoorziening. Steeds meer krijgen we de taak van coach, iemand die naast de mensen staat en hen begeleidt in hun gezondheidsoverwegingen en bij hun keuzes.

De studenten van nu, de artsen van morgen, worden daarmee de rolmodellen van de toekomstige gezondheid. Patiënten verwachten van hen gezond voorbeeldgedrag. Dat is iets waar ze zich goed bewust van moeten zijn en waar ze elkaar op mogen aanspreken.

Mijn boodschap aan de studenten, die dag in mei, geldt voor alle studenten die nu aan het begin staan van een nieuw academisch jaar: leer elkaar kennen, want jullie zijn niet meer de solistisch werkende artsen in hun witte kreukvrije jassen. Jullie zijn samen de shareholders van de medische toekomst. Met alle verwachtingen en verantwoordelijkheden die op jullie schouders rusten, is het belangrijk om niet alleen de geneeskunst maar ook elkáár gezond houden. Een nobele taak.

RENÉ HÉMAN

‘Studenten, houd niet alleen de geneeskunst maar ook elkaar gezond’

René Héman, voorzitter
artsenfederatie KNMG

Praktijkdilemma

Veelgestelde vragen aan de KNMG Artseninfolijn

Welke vergoeding mag een arts berekenen voor een afschrift van het medisch dossier?

CASUS

Een patiënt verzoekt om een afschrift van het medisch dossier dat ik over hem bijhoud. Vroeger mocht ik daar altijd een financiële vergoeding voor vragen. Mag dat onder de AVG (Algemene verordening gegevensbescherming) nog steeds? En zo ja, hoeveel mag ik dan vragen?

ADVIES

Voor het verstrekken van een afschrift van het medisch dossier of van gegevens daaruit mag een hulpverlener geen vergoeding meer vragen.

Afschrift medisch dossier kosteloos verstrekken

In de Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO) is het recht op inzage in en afschrift van het dossier opgenomen. Op grond van dit recht kan een patiënt (of met

machtiging zijn vertegenwoordiger, advocaat, juridisch adviseur, etc.) verzoeken om een afschrift van het medisch dossier dat over hem door een hulpverlener wordt bijgehouden, of van gegevens daaruit. Als een patiënt om zo'n afschrift verzoekt, moet dit door de hulpverlener binnen een maand en kosteloos worden verstrekt.

Als een betrokkene vraagt om een overzicht van zijn persoonsgegevens (of afschrift van een medisch dossier) en u stuurt dit met de post toe, dan mag u ook de portokosten niet in rekening brengen bij de betrokkene (artikel 12, lid 5 AVG). Overigens wordt het afgeraden om het afschrift per post te versturen om te voorkomen dat de gegevens in handen komen van onbevoegden. Het heeft daarom de voorkeur dat de patiënt zijn afschrift zelf komt halen en u hem voor overhandiging vraagt zich te identificeren, zodat u zo nodig zijn identiteit kunt controleren (bijvoorbeeld door een check van de foto op het identiteitsbewijs).

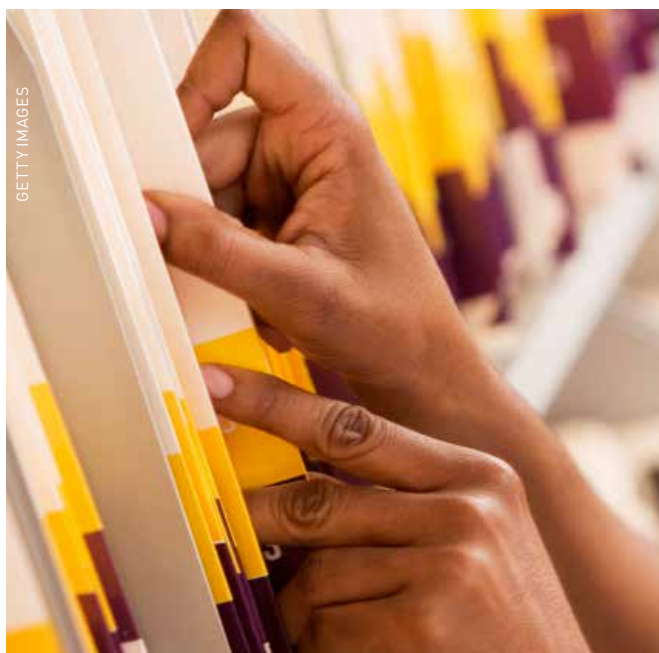
Uitzonderingen

Volgens de AVG moet een hulpverlener een afschrift kosteloos verstrekken. Op deze hoofdregel bestaan twee uitzonderingen.

Er mag wel een 'redelijke vergoeding' worden gevraagd als:

- 1) de patiënt om een extra kopie of afschrift verzoekt of regelmatig om een afschrift verzoekt of
- 2) als het verzoek buitensporig is, bijvoorbeeld als een patiënt heel veel of heel vaak verzoeken indient (in dat geval mag u het verzoek ook weigeren).

Alleen in een van deze gevallen mag een redelijke vergoeding voor het afschrift worden gevraagd. Wat een 'redelijke vergoeding' is, is nog niet duidelijk. Ook de Autoriteit Persoonsgegevens heeft hier nog geen formeel standpunt over ingenomen. Vooralsnog kunt u bijvoorbeeld denken aan de kosten van een cd

of dvd, de portokosten (bij dikke of aangetekende pakketten als de patiënt de set niet wil ophalen en vraagt om toezending per post), of een redelijke vergoeding per gekopieerde pagina. Het wordt aangeraden om hierover vooraf duidelijk te zijn, bijvoorbeeld in de privacyverklaring op uw website. *knmg*

Meer informatie:

KNMG-richtlijn Omgaan met medische gegevens knmg.nl/omgaan-met-medische-gegevens

AVG-Helpdesk voor Zorg en Welzijn avghelpdeskzorg.nl/onderwerpen/rechten-van-betrokkenen

Vraag? KNMG Artseninfolijn

Bent u arts en lid van een van de federatiepartners van de KNMG, dan kunt u met vragen op medisch-ethisch en juridisch (gezondheidsrechtelijk) terrein kosteloos advies krijgen van de KNMG Artseninfolijn. Van maandag t/m vrijdag tussen 9.30 en 16.00 uur telefonisch bereikbaar via 088 440 4242.

Alle praktijkdilemma's vindt u op knmg.nl/praktijkdilemma.

KNMG-congres

Minderjarigen als patiënt

Ethische en juridische kwesties bij de behandeling van kinderen

- Hoe ga je om met gescheiden ouders die het niet eens zijn?
- Wanneer en waarom meld je kindermishandeling?
- Welke rechten hebben minderjarigen?

Woensdag 21 november 2018
Congreshotel Figi te Zeist

www.knmg.nl/minderjarigen-als-patient

knmg KENNIS & DEBAT

CONGRES 'VAN HIPPOCRATES naar DATA-DRIVEN DOKTER?'

Voorop in vernieuwing

Dinsdag 4 september 2018 van 15.30 tot 21.00 uur | Parc Broekhuizen, Leersum

Arts en patiënt wisselen al eeuwen informatie uit. Informatie-uitwisseling in de 21e eeuw krijgt een nieuwe betekenis dankzij de komst van technologie: data zijn overal en van iedereen. Wat voor ontwikkelingen komen eraan en wat is uw rol daarin? Hoe kunt u grip krijgen op informatiesystemen en ICT-ontwikkelingen zodat ze u

ontzorgen en helpen om de beste zorg te leveren aan uw patiënten? Hoe legt u zo slim mogelijk vast om informatie te kunnen delen met uw patiënt en anderen? Deze dag bieden we u handvatten die u kunt toepassen in uw dagelijks werk. Er is ruimte voor discussie en uw vragen.

PROGRAMMA

- 15.30 Inloop
- 16.00 Plenair programma
 - Opening door dagvoorzitter Emma Bruns
 - Verkennen van de thematiek met de bestuurders
 - ICT in de zorg: een zorg of een abc-tje?
 - Artificial Intelligence (AI) in de zorgt
- 17.15 Breakout sessies* ronde I:

ICT in de zorg, een verdiepingsslag door de CMIO's: alles wat u altijd al wilde weten over ICT in de medisch specialistische zorg.
Data-driven zorg in de praktijk: ook de patiënt heeft toegang tot data en wenst inzage in de eigen medische gegevens. Wat betekent dat voor de ICT en de relatie tussen arts en patiënt?
- 18.05 Diner
- 19.00 Breakout sessies* ronde II
- 20.00 Voorop in vernieuwing: what's in it for me? Debat o.l.v. dagvoorzitter
Dokters vertellen wat eenmalig en eenduidig vastleggen van gegevens en het uitwisselen daarvan hen nu al oplevert.
- 20.30 Wrap up door dagvoorzitter
- 20.55 Afsluiting door Paul Smit, filosoof en cabaretier

** U wordt in beide rondes ingedeeld in één van de breakout sessies. De sessies uit ronde I worden herhaald in ronde II.*

Dit congres wordt georganiseerd door de Federatie Medisch Specialist, NVZ, NFU en de programma's Registratie aan de Bron en VIPP. Samen werken zij aan betere zorg door eenduidige en eenmalige vastlegging van medische informatie en de uitwisseling ervan tussen patiënt en professional.

DAGVOORZITTER

Emma Bruns, arts-onderzoeker AMC, chirurg in opleiding VUmc, schrijver en publicist (o.a. in NRC Handelsblad)

VOOR WIE?

Het congres is bedoeld voor medisch specialisten en medisch specialisten in opleiding. Toegang is gratis. Accreditatie is aangevraagd. Meld u aan via:

www.demedischspecialist.nl/ict

VIPP

Registratie aan de bron
Zorginformatie delen en optimaliseren

Wijzigingsvoorstel Wiv biedt extra waarborgen voor medische gegevens

Extra aandacht voor medische gegevens, alleen gerichte verzameling van medische gegevens en alleen delen met buitenlandse diensten als deze aan strenge criteria voldoen. Dat was de inzet van de KNMG in haar kritiek op de Wet op de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (Wiv, ook wel 'Sleepwet' genoemd). Het voorstel tot wijziging van de Wiv neemt twee beleidsregels alsnog in de wet op, waarmee de bescherming van medische gegevens ook is gediend.

In het wijzigingsvoorstel Wiv stelt het kabinet voor om twee beleidsregels in de wet vast te leggen. Het kabinet had dit beloofd in een Kamerbrief van 6 april 2018 naar aanleiding van de uitkomst van het raadgevend referendum over de Wiv:

1. De AIVD/MIVD is verplicht tot een zo gericht mogelijke inzet van bijzondere bevoegdheden, zoals het observeren van mensen, het onderzoeken van computers en het onderzoeken van datastromen via de kabel (ook wel de 'sleepnet'-methode genoemd);
2. De AIVD/MIVD mag geen ongeëvalueerde gegevens aan buitenlandse diensten verstrekken zonder dat expliciet in een wegingsnotitie is afgewogen of die wel voldoen aan een aantal in de wet vastgelegde rechtstatelijke beginselen.

Inzet KNMG voor bescherming medische gegevens

De KNMG heeft in het wetstraject gepleit voor een betere bescherming van medische gegevens. Dat medische gegevens doorgaans met een moeten worden vernietigd volgt reeds uit artikel 19 van de Wiv, maar staat sinds 1 mei expliciet vermeld in Artikel 6 van de beleidsregels: 'Omgaan met medische gegevens: Indien de diensten bij de verwerking van gegevens stuiten op gegevens betreffende de gezondheid van een persoon en de verwerking niet voldoet aan de in artikel 19, vierde lid, van de wet neergelegde eis, worden deze terstond vernietigd.'

De CTIVD, die toezicht houdt op de AIVD, heeft de KNMG bevestigd dat de AIVD in de afgelopen jaren medische gegevens steeds direct heeft verwijderd zodra zij deze tegenkwam. De KNMG rekent erop dat dit nu standaard gebeurt als dat nodig is. Ook heeft de KNMG gepleit voor een betere bescherming van medische gegevens bij gegevensuitwisseling met buitenlandse diensten. Met dit wijzigingsvoorstel worden extra voorwaarden in de wet opgenomen, waaraan moet worden voldaan voordat uitwisseling mogelijk is.

Verskil tussen verschoningsrecht van artsen, journalisten en advocaten

In de discussie over de Wiv werd regelmatig de vraag gesteld waarom in deze wet het verschoningsrecht van artsen op een →

andere manier beschermd wordt dan dat van journalisten en advocaten. Dat komt doordat het verschoningsrecht van journalisten en advocaten vooral verband houdt met respectievelijk de vrijheid van meningsuiting en het recht op een eerlijk proces en vanwege Europese rechtspraak over deze pijlers van een democratische rechtstaat. Het verschoningsrecht van artsen (het medisch beroepsgeheim) gaat over de bescherming van vertrouwelijke informatie van patiënten en daarmee de waarborg van vrije toegang tot zorg. Dit is geen pijler van een democratische rechtstaat. De wetgever heeft daarom gekozen medische gegevens op een andere manier te beschermen. De AIVD kan niet zomaar een bijzondere bevoegdheid (zoals af luisteren) inzetten tegen een arts. Hiervoor is de toestemming nodig van de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK). De rechtmatigheid van die toestemming wordt vooraf ook nog getoetst door de Toetsingscommissie Inzet

Bevoegdheden (TIB), die bestaat uit drie onafhankelijke leden, waaronder twee (oud-)rechters. Bij advocaten en journalisten is naast die twee waarborgen, ook nog toestemming nodig van de Rechtbank Den Haag.

Vervolgtraject Wiv

Aangezien het huidige wijzigingsvoorstel conform onze inzet is, zal de KNMG niet op de internetconsultatie zelf reageren, maar wel contact houden met de betrokken ministeries. Als de reacties op de internetconsultatie zijn verwerkt, wordt het wetsvoorstel aangeboden aan de ministerraad en de Raad van State en daarna aan de Tweede Kamer. Pas dan zijn het uiteindelijke wetsvoorstel en het advies van de Raad van State (naar verwachting in het najaar) openbaar. De KNMG zal dit proces uiteraard op de voet volgen. Hetzelfde geldt voor de evaluatie van de wet die twee jaar na de publicatie plaatsvindt.

Artsenfederatie KNMG
Koninklijke Nederlandsche Maatschappij tot bevordering der Geneeskunst
R.A.C.L. Héman, voorzitter
A. Rühl, algemeen directeur
Mercatorlaan 1200, 3528 BL Utrecht
Postbus 20051, 3502 LB Utrecht
tel. 088 440 4200, info@fed.knmg.nl
knmg.nl

FEDERATIEPARTNERS

Federatie Medisch Specialisten
M.C.G. Daniëls, algemeen voorzitter
B.J. Heesen, directeur
tel. 088 505 3434
info@demedischspecialist.nl
demedischspecialist.nl

De Geneeskundestudent
W. Bontje, voorzitter
tel. 088 440 4216
info@degeneeskundestudent.nl
degeneeskundestudent.nl

KAMG
Koepel Artsen Maatschappij en Gezondheid
E. Buiting, voorzitter
R. Duzijn, directeur
tel. 030 303 3662
bureau@kamg.nl, kamg.nl

LAD
Landelijke vereniging van Artsen in Dienstverband
C. Keijzer, voorzitter
C. van den Brekel, directeur
tel. 088 134 4100
bureau@lad.nl, lad.nl

LHV
Landelijke Huisartsen Vereniging
N.A. Kalsbeek, voorzitter
P. van Rooij, algemeen directeur
tel. 030 282 3723
lvh@lvh.nl, lvh.nl

NVAB
Nederlandse Vereniging voor Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde
J.G.F. Beens, voorzitter
C. van Vliet, directeur
tel. 030 204 0620
kwakeitsbureau@nvab-online.nl
nvab-online.nl

NVVG
Nederlandse Vereniging voor Verzekeringsgeneeskunde
R. Kok, voorzitter
M. van Bork, directeur
tel. 030 686 8764
secretariaat@nvvg.nl, nvvg.nl

Verenso
Vereniging van specialisten ouderengeneeskunde
N.M. Nieuwenhuizen, voorzitter
C.K. Koerhuis, directeur a.i.
tel. 030 227 1910
info@verenso.nl, verenso.nl

THUISARTS.NL

Ook voor medisch-specialistische informatie

Niet alleen patiënten maar ook dokters willen de garantie dat er op internet betrouwbare informatie over gezondheidsvragen te vinden is. Thuisarts.nl wordt 2 miljoen keer per maand bezocht voor informatie over zelfzorg en huisartsenzorg. Deze website bevat nu ook steeds meer informatie over medisch-specialistische zorg. Zo komt er 1 centrale plek voor betrouwbare en onafhankelijke patiënteninformatie.

Bekijk het volledige overzicht op www.thuisarts.nl/ziekenhuis

Thuisarts.nl is een initiatief van:

in samenwerking met:

